

Српско-арапски авио-превозник пре три дана обавестио запослене да ће бити покренут социјални програм за одлазак из фирме. Ер Србија је 10. новембра обавестила све запослене да ће бити понуђен програм добровољног одласка уз отпремнине тако да ће радници добити боље услове него што је предвиђено Законом о раду.

Радници су такође обавештени да ће од децембра до марта плате бити смањене, а колико зависиће од платног разреда запослених, сазнаје Данас.

Вест да ће 20 одсто запослених у Ер Србији добити отказ, а осталима плате бити смањене за петину, јуче је у ауторском тексту у Данасу објавио новинар Миша Бркић, али ни министарства саобраћаја и финансија, нити сама Ер Србија јуче нису одговорили на питања Данаса о овој теми.

Такође, ни од синдиката нисмо могли јуче да добијемо коментар на овај потез националне авиокомпаније.

Уколико Ер Србија заиста буде смањила број запослених за 20 одсто, то ће значити губитак радног места за око 300 стотине људи.

У образложењу запосленима које је Ер Србија послала уз обавештење о програму добровољног одласка, наводи се да је компанија осам месеци спроводила рационализацију пословања и смањивала трошкове како би одговорила на глобалну кризу у авио-саобраћају и да више није у стању да поднесе тако висок ниво трошкова.

Ер Србија ће ребалансом буџета добити помоћ државе и мада износ није прецизно приказан у прорачуну, процена Фискалног савета је да ће то бити око 150 милиона евра колико је отприлике потребно да се покрију кредити који компанији доспевају ове и наредне године као и губитак који се очекује да ће компанија направити у условима пандемије и незапамћене кризе за авио-саобраћај.

Да ли је овај потез Ер Србије плод самосталне одлуке менаџмента или изнуђен захтевима државе која ће издвојити поприличан новац за спасавање ове компаније, тек према мишљењу стручњака он је закаснео.

Ален Шћуриц, хрватски авио-аналитичар који прати дешавања у авио-саобраћају у региону, али и глобално, истиче да су сви остали то одавно урадили.

„Компаније су примениле различите моделе, али скоро сви су већ спровели отпуштање запослених, а ту рачунам и велике компаније. Неки, као на пример Емирати ду отпустили 50 одсто запослених, али осталима задржали плате. Неке компаније су смањиле плате за 40, па и 60 одсто, али без отпуштања. Неки просек је да су авио-компаније отпустиле око 25 одсто људи и смањиле плате за око 20 одсто. Ретки нису ишли у смањење броја запослених, као на пример Визер, али иза њих стоји огроман капитал, а њихова стратегија је освајање европског тржишта. Сад им је то јефтиније јер су све друге компаније у проблемима, па су се окренули освајању пре свега Западне Европе“,

објашњава Шћуриц.

Он истиче да је Ер Србија требало и раније да реагује, али да је бар добро што нуде разуман начин компензовања радника.

„Било је евидентно да се ова ситуација са пандемијом неће смирити и процене великих компанија су да ће трајати криза до 2022, а негде и до 2024. године. Ове године је пад промета 40 до 50 одсто, а ова зима ће бити мртва у Европи што се тиче авио-саобраћаја. Компаније су израчунале да им се не исплати да плаћају вишак људи две-три године и отпустиле их. Можда су нешто мање отпуштале пилоте и механичаре, које је тешко наћи. Али, можда јесте сурово, оне знају да ће после моћи да их запосле поново и то за мање новца, јер ће бити очајни у потрази за послом. Млади пилот који тек почиње биће спреман да ради за мале паре само да лети“, објашњава Шћуриц.

Економиста Милан Ковачевић пак примећује да је држава давала новац привреди да не отпушта, а сада даје новац Ер Србији која отпушта људе.

„Код добровољног одласка запослених може се догодити да оду они који ће бити потребни компанији. Истина сада све авио-компаније имају вишка запослених, али када летови крену, може се десити да враћање таквих људи буде скупље. Иначе у јавним предузећима менаџмент не сагледава баш добро како би компаније требало да изгледају у кратком и дугом року. А и с обзиром да је државно предузеће требало би да имамо више информација о томе шта су још урадили или шта би могли да ураде на смањењу других трошкова“, оцењује Ковачевић.

(Данас)